

Raadsbrief

Datum: 1 september 2020
Behandeld door: Karolien Demydczuk-Postma
Zaak: 2020-008455

Verzenddatum: 11 september 2020
Mailadres: karolien.demydczuk@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Peter Verschuren; Jan Jakob Boersma

Onderwerp: Raadsbrief stand van zaken sociaal domein september 2020

Geachte leden van de raad,

Op 18 maart 2020 heeft u onze brief met een eerste stand van zaken sociaal domein ontvangen en besproken in de raadscommissie van 16 april. Met deze brief informeren wij u over de huidige stand van zaken.

Welke onderwerpen komen aan de orde?

Naast het actuele overzicht van de voortgang Bezuinigingen Jeugd/Wmo geven we u een actuele financiële stand van zaken ten opzichte van de Junibrief. Verder informeren we u over de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen van het afgelopen half jaar.

Ook in deze brief maken we onderscheid tussen de ontwikkelingen die we zelf en/of in gezamenlijkheid met de andere Groninger gemeenten in gang hebben gezet en waar we als gemeente direct invloed op kunnen uitoefenen en op ontwikkelingen die (grotendeels) buiten onze invloedssfeer plaatsvinden, maar die wel gevolgen hebben voor ons lokale beleid en voor onze financiële situatie.

De volgende onderwerpen komen in deze brief aan bod:

1. Voortgang bezuinigingen Jeugd/Wmo (*met bijlage 1.1*);
2. Actuele financiële stand van zaken Jeugdhulp en Wmo ten opzichte van de Junibrief 2020;
3. Voortgang Implementatieplannen Jeugd en Wmo;
4. Uitvoering Sociale teams;
5. Evaluatie pilot Mobility Mentoring (*met bijlage 5.1*);
6. Uitvoering NPG-programma Zorg Nabij;
7. Voortgang Uitvoeringsagenda gezamenlijke inkoop Jeugdhulp;
8. Verlenging contract Wmo en tarieven 2021;
9. Beschermd wonen en Opvang;

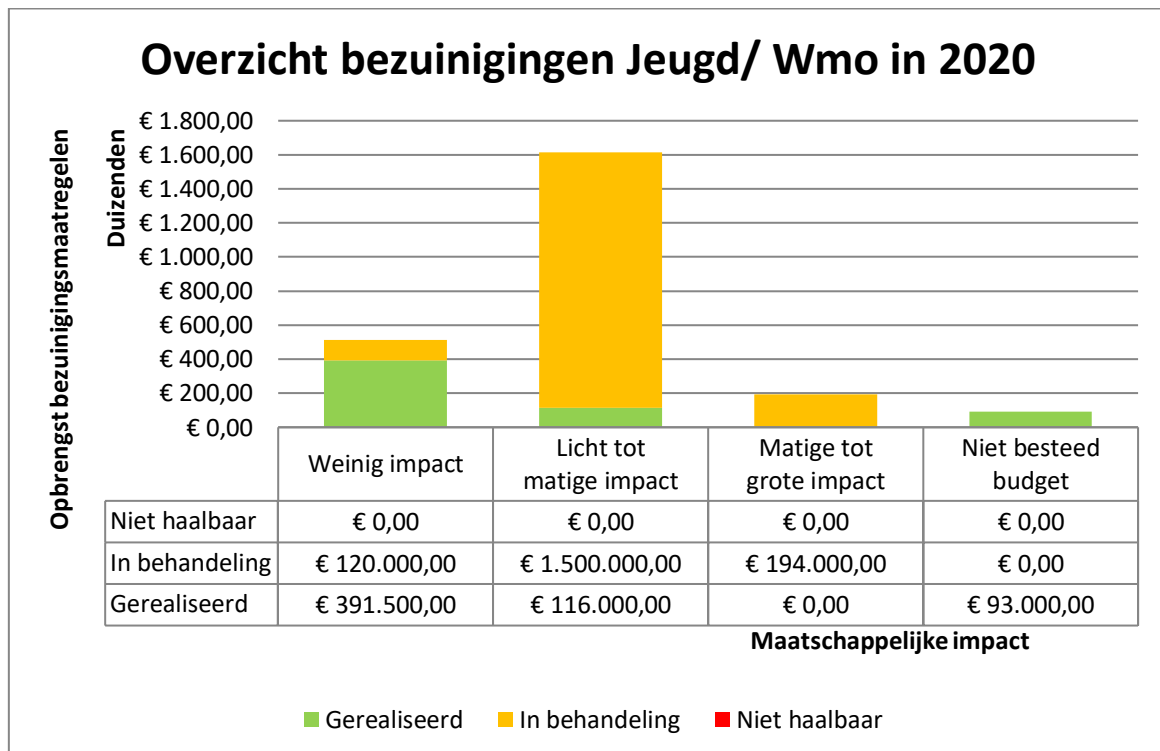
10. Cliëntervaringsonderzoeken (met bijlagen 10.1, 10.2, 10.3, 10.4);
11. Ontwikkelingen Gecertificeerde Instellingen;
12. Ontwikkelingen Elker;
13. Ontwikkelingen Veilig Thuis Groningen;
14. Actieprogramma Geweld hoort nergens thuis (met bijlage 14.1).

1. Voortgang bezuinigingen Jeugd/Wmo

U heeft op 17 oktober besloten tot het doorvoeren van 17 bezuinigingsmaatregelen voor Jeugd en Wmo met een te realiseren opbrengst van 2,4 miljoen euro in 2020 oplopend naar structureel 2,5 miljoen euro vanaf 2022. Acht van de door u gekozen maatregelen worden als simpel toepasbaar met geen tot weinig maatschappelijke impact beschouwd. De negen andere maatregelen hebben (meer) maatschappelijke impact. Aanvullend zijn 3 niet-bestede budgetten ingezet om de bezuiniging te realiseren.

Inmiddels zijn 11 maatregelen doorgevoerd en alle niet-bestede budgetten afgeraamd. Hiermee is 600.500 euro van de totale bezuinigingsopgave gerealiseerd. De overige maatregelen zijn in behandeling en worden naar verwachting in de loop van 2020 gerealiseerd. Voor een gedetailleerd financieel overzicht verwijzen we u naar bijlage 1.1.

U wordt via de Najaarsnota geïnformeerd over de voortgang van de andere bezuinigingstrajecten (Ombuigen met beleid en extra ombuigingen 2020). De hier gegeven informatie over bezuinigingen Jeugd/Wmo zult u dan opnieuw terugzien. Met de Najaarsnota stelt u de budgetten vast.

Binnen het bezuinigingspakket Jeugd/Wmo hebben de maatregelen Verminderen ZIN Jeugd en Verminderen ZIN Wmo een grote mate van complexiteit met een groot risico op (gedeeltelijke) onhaalbaarheid. Wij gaan per maatregel kort in op de huidige stand van zaken.

Complexe maatregel Verminderen ZIN Jeugd

In het bezuinigingspakket Jeugd/Wmo is een taakstelling van 500.000 euro opgenomen voor ZIN Jeugd. Deze taakstelling is met ingang van 2020 toegevoegd aan het Implementatieplan Jeugd waardoor binnen dit plan een bezuiniging van 2,5 miljoen euro moet worden bewerkstelligd in plaats van de eerder vastgestelde 2 miljoen euro.

Om te kunnen zien of we deze bezuiniging halen, moeten we afgaan op de prognose van de uitgaven ZIN zoals we die in het dashboard jeugd hanteren.

De huidige prognose wijst op een uitgavenniveau binnen de grenzen van deze begroting. Door de coronamaatregelen zijn er echter sterke schommelingen en afwijkingen van de verwachtingen mogelijk. Hierdoor wordt de prognose onbetrouwbaar. In het meest gunstige geval blijven we binnen de begroting; in het ongunstigste geval realiseren we de voorgenomen bezuinigingen royaal niet.

Complexe maatregel Verminderen ZIN Wmo

Het bezuinigingspakket bevat ook een taakstelling van 500.000 euro voor ZIN Wmo.

Hiervoor is het Implementatieplan (IP) Wmo ontwikkeld, waarin verschillende maatregelen zijn opgenomen om de taakstelling te behalen. De uitvoering van het plan is belemmerd door de coronacrisis (*zie verder onder paragraaf 3 Voortgang Implementatieplannen*). Daarnaast zijn er andere financiële ontwikkelingen binnen Wmo die van negatieve invloed zijn op de doorvoering van deze maatregel (*zie verder onder paragraaf 2 Actuele financiële stand van zaken*).

2. Actuele financiële stand van zaken Jeugdhulp en Wmo ten opzichte van de Junibrief 2020

Jeugdhulp

In de Junibrief hebben wij u geïnformeerd over twee extra uitgaven jeugdhulp:

1. ***Tariefverhoging gecertificeerde instellingen***

De tarieven zijn met 17,5 % verhoogd. Dit leidt tot een extra uitgave van 200.000 euro.

2. ***Kosten Spoed voor Jeugd***

Deze stijging betreft de financiering van het project Spoed voor Jeugd met de inzet van een Crisis Interventie Team op provinciaal niveau. Het crisisteam is naast crisisinterventie ook bedoeld voor het ondersteunen van de lokale teams in het voorkomen van crises. Dit leidt tot een extra uitgave van 50.000 euro.

In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat we voor de Jeugdhulp rekening moeten houden met extra uitgaven door:

- ***Prijs- en looncompensatie tarieven***

Van gemeenten wordt verwacht dat zij de zorgaanbieders financieren op basis van reële tarieven. Dat betekent dat de tarieven jaarlijks moeten worden geïndexeerd. Hiervoor zijn de tarieven met een percentage van het CBS verhoogd. Hierdoor stijgen de kosten van de jeugdhulp naar verwachting met max. € 550.000. Deze stijging was al in zicht bij het opstellen van de begroting en had daarin meegenomen moeten worden.

- *Compensatieregeling coronacrisis*

Om in aanmerking te komen voor de compensatieregeling omzetsderving corona dienen aanbieders een verzoek in bij de RIGG. Voor het bepalen van de hoogte van het verlies aan omzet wordt een vergelijking gemaakt tussen de gemiddelde cijfers 2019 ten opzichte van 2020. Dit kan nadelig uitpakken voor Midden-Groningen, omdat bij een aantal aanbieders al sprake was van een dalende trend als gevolg van het gemeentelijk beleid. De aanvragen zullen we ook in dit daglicht beoordelen en zo nodig bij de RIGG ter discussie stellen. De extra uitgaven schatten wij op 300.000 euro tot 600.000 euro.

Daling van indicaties en declaraties

Tegenover deze extra uitgaven, zien we een daling van indicaties en declaraties ten gevolge van de coronacrisis. Op basis van de huidige data daalt het bedrag van de indicaties met 300.000 euro tot zelfs 600.000 euro. Vooralsnog beschouwen wij dit als een incidentele daling van de uitgaven ten gevolge van de coronacrisis. Mogelijk zal bijvoorbeeld de volledige openstelling van de scholen - een belangrijke vindplaats - weer leiden toename van jeugdhulp.

Wmo

In de Junibrief hebben wij u geïnformeerd over de effecten van de invoering van het Abonnementstarief voor Huishoudelijke hulp (HH) op onze uitgaven. Toen gingen wij uit van een stijging van kosten ad. 750.000 euro, gebaseerd op 75 extra indicaties en indexatie op de tarieven als gevolg van cao-afspraken. We moeten echter concluderen dat de vraag naar de maatwerkvoorziening HH nog verder stijgt en gaan voor 2020 nu uit van een prognose van 120 extra indicaties HH. Hiermee lopen onze kosten verder op naar afgerond 1,1 miljoen euro.

We zien binnen de Wmo, vergelijkbaar met Jeugd, een daling in de indicaties en declaraties voor Begeleiding ten gevolge van de coronacrisis. We kunnen niet voorspellen of dit een structureel financieel effect heeft. De daling van de kosten voor dit product zorgt voor een demping van de stijging van uitgaven door HH.

Ook voor Beschermd wonen is er een gewijzigde prognose ten opzichte van de junibrief. Uit de prognose van centrumgemeente Groningen blijkt nu de verwachting dat de middelen niet volledig besteed worden. Onze gemeente zal aan het eind van het jaar de niet bestede middelen naar rato uitgekeerd krijgen. Voorlopig gaan we daarbij uit van een positief saldo van 528.000 euro.

3. Voortgang Implementatieplannen Jeugd en Wmo

Implementatieplan Jeugd

Het IP Jeugd kent een zevental maatregelen, gericht op kwaliteitsslagen in beleid en uitvoering en de beheersing van de kosten. Daarvoor zijn we onder meer bezig met de afbakening van de Jeugdhulp. De uitkomst hiervan leggen we u in het najaar voor besluitvorming voor. Verder zijn we gestart met de pilot Gezinsondersteuning voor 30 gezinnen in het gebied Hoogezand-West. Hierover wordt u ambtelijk bijgepraat op 1 oktober, voorafgaand aan uw commissievergadering. Ook is de pilot E-health gestart, met als eerste stap een videogesprek via de E-health omgeving ('Mijn Omgeving').

Implementatieplan Wmo

De uitvoering van het IP Wmo heeft veel hinder ondervonden door de coronacrisis. Veel onderwerpen vragen huisbezoeken en persoonlijk contact. Deze bezoeken zijn voor de zomer weer opgepakt. Hierdoor kan er weer verder uitvoering gegeven worden aan het IP Wmo. De Power BI met bijbehorende dashboard is bijna gereed. Hiermee krijgen we goed inzicht in de zorgvragen per wijk en kunnen we de financiën monitoren.

4. Uitvoering Sociale teams

In de uitvoering van de sociale teams willen we u informeren over de volgende 3 onderwerpen:

- A. Voortgang project Doorontwikkeling sociale teams
- B. Wachtlijsten
- C. Relatie tussen beleid en uitvoering

A. Voortgang project Doorontwikkeling sociale teams

In het project doorontwikkeling sociale teams is de afgelopen maanden gewerkt aan:

1. Een passende organisatiestructuur en één hoofdaannemer voor de uitvoering en coördinatie van de sociale teams.
2. Een regiesysteem dat het werk van de sociale teams ondersteunt en voldoende managementinformatie levert.
3. Sociale teams die qua omvang en samenstelling passen bij het gebied dat ze bedienen.

Hieronder geven we per punt een korte toelichting van de stand van zaken.

Organisatiestructuur

In het bestuurlijk overleg met Kwartier Zorg en Welzijn in november 2019 is de afspraak gemaakt dat Kwartier voor tenminste de komende 3 jaar de hoofdaannemer en coördinerend uitvoerder is voor de sociale teams in Midden-Groningen.

Regiesysteem

In de eerste helft van 2020 is een aanbesteding uitgevoerd voor een nieuw regiesysteem voor de sociale teams. Doelstelling is om daarbij een verbetering te realiseren in de informatievoorziening voor medewerkers zodat zij zich meer kunnen richten op het helpen van mensen en zo weinig mogelijk tijd kwijt zijn aan administratieve taken. Een tweede doel is het verbeteren van de managementinformatie van het werk in de sociale teams. Dit heeft geleid tot een keuze voor het bedrijf Topicus met de ICT-oplossing Gidso.

Vanaf 1 juli is de implementatie van het nieuwe systeem gestart. Het is de bedoeling dat dit op 1 april 2021 wordt afgerond. Er zijn 4 werkgroepen gevormd (werkproces, acceptatie, techniek en managementinformatie) met medewerkers uit de sociale teams en de gemeentelijke teams sociaal beleid en informatisering & automatisering die de implementatie voorbereiden.

Omvang en samenstelling

In 2014 - 2015 is in de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde gekozen voor 5 sociale teams. Uit de evaluatie van de sociale teams door BMC bleek dat de werkbelasting in de verschillende gebieden niet in balans was met de totale beschikbare informatie. Dat was aanleiding voor het advies om de omvang en samenstelling van de teams te heroverwegen.

In het project doorontwikkeling sociale teams zijn 2 actuele ontwikkelingen aan de uitwerking van dit advies toegevoegd. Het besluit van de gemeenteraad om 500.000 euro te bezuinigen op personeel van de sociale teams heeft gevolgen voor de omvang van de teams. Daarnaast is door medewerkers in de teams het signaal ingebracht dat een kleine groep inwoners met chronische, complexe vragen de meeste tijd van de teams vraagt. Hierdoor komt de gewenste inhoudelijke transformatie te veel onder druk te staan. Er is daarbij de vraag gesteld hoe de omvang en samenstelling van de teams de meest optimale voorwaarden kan bieden om hier goed mee om te gaan.

Er zijn gesprekken gevoerd met medewerkers in de sociale teams, teamleiders sociale teams, ondersteuningsteam en het gemeentelijk team sociaal beleid om tot een goede invulling voor omvang en samenstelling van de teams te komen. Dit leidde tot een vrijwel unaniem advies van alle geraadpleegde betrokkenen om te kiezen voor 4 integrale sociale teams. Integraal werken blijft daarmee uitgangspunt. Voor de onderwerpen veiligheid jeugd, onderwijs, OGGz/Wvggz, samenwerking huisartsen en beschermd wonen is ook specialistische kennis nodig. Medewerkers met deze specialistische kennis kunnen met een nieuwe werkwijze breed ingezet worden over de vier teams.

De stuurgroep van het project, bestaande uit directeuren van gemeente en Kwartier Zorg en Welzijn, heeft dit advies overgenomen. Kwartier heeft vervolgens de opdracht om dit besluit uit te werken met het doel om vanaf 1 januari 2021 met 4 integrale teams te gaan werken. Op deze manier zal Kwartier ook de financiële taakstelling van 110.000 euro realiseren; als onderdeel van het besluit rondom de personele bezuinigingen.

B. Wachtlijsten

In de raadsbrief van maart hebben we u geïnformeerd over de wachtlijst van de sociale teams als gevolg van de personele bezuinigingen. Hieronder geven we een actueel beeld.

Locatie	Wachtlijst	Wachtlijst
	17 augustus 2020	27 februari 2020
HS Oost	13	20
HS West	6	4
HS Zuid	12	10
Menterwolde	12	42
Slochteren	3	0
Totaal	46	76

De casussen op de wachtlijst zijn op dit moment enkel casussen jeugd. Voor Wmo en maatschappelijk werk is de wachtlijst weggewerkt. Ook voor casussen jeugd daalt de wachtlijst en de wachttijd doordat er in de afgelopen weken een eenmalige, extra inspanning is geleverd. Er is een zogenaamde

opschoonactie gehouden waarbij door een beperkt onderzoek en snelle verwijzing naar voorliggend veld of inzet jeugdhulp met kortdurende looptijd een daling van de wachtlijst is gerealiseerd. In september vinden met alle casemanagers jeugd gesprekken plaats over meer doorstroom en uitstroom. Het is de bedoeling om zo mogelijkheden te onderzoeken om in lopende casussen jeugd te versnellen zodat er meer structurele ruimte ontstaat voor nieuwe instroom.

C. Relatie tussen beleid en uitvoering

In de commissievergadering van 16 april jl. heeft de fractie van GroenLinks aangegeven signalen te hebben ontvangen dat de relatie tussen beleid en uitvoering van de sociale teams niet optimaal is. Wethouder Verschuren heeft daarbij de toezegging gedaan de raad bij een volgend informatiemoment te zullen laten weten hoe de relatie beleid-uitvoering verloopt. Deze toezegging vullen we hierbij in.

Eind 2019 is met de teamleiders van de sociale teams en medewerkers van het gemeentelijke team sociaal beleid gesproken over de relatie beleid en uitvoering. Beide herkennen dat het hierin af en toe schuurt. Er zijn veel nieuwe (landelijke) maatregelen die moeten worden ingevoerd; bijvoorbeeld de overheveling van beschermd wonen naar gemeenten en de invoering van het abonnementstarief. Daarnaast zijn allerlei maatregelen afgesproken vanwege de grote tekorten in het sociaal domein, waaronder de personele bezuinigingen in de sociale teams. Dit leidt onvermijdelijk tot druk bij zowel medewerkers in het team sociaal beleid als in de sociale teams.

Om met deze druk zo goed mogelijk om te gaan, is afgesproken dat er meer gestructureerd overlegd gaat worden. Op inhoud trekken beleidsmedewerkers en teamleiders nu standaard samen op bij de voorbereiding van nieuw of aangepast beleid dat vertaald moet worden naar werkwijzen in de uitvoering (bijv. Wvvgz, maatregelen implementatieplannen Jeugd en Wmo). Ook hebben we met Kwartier nadere afspraken gemaakt voor een betere scheiding tussen opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. Hiermee wordt invulling gegeven aan een belangrijk advies in het kader van de doorontwikkeling sociale teams.

5. Evaluatie pilot Mobility Mentoring

In 2018 is het project Mobility Mentoring in gebied Menterwolde gestart, een samenwerking tussen de gemeentelijke kredietbank en het sociaal team Menterwolde. Mobility Mentoring is een methodiek met een integrale benadering voor het voorkomen en oplossen van schuldenproblematiek. Dit project is begin 2020 geëvalueerd.

In de evaluatienotitie worden aan de hand van de doelstellingen van de pilot met Mobility-Mentoring in Menterwolde de opgedane ervaringen beschreven en aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen komen mede voort uit een onderzoek gehouden door een student van de Hanze Hogeschool. De student heeft door middel van kwalitatief onderzoek (deskresearch en interviews) de pilot onderzocht en geduid. Naast de resultaten van de pilot in Menterwolde zijn tevens de resultaten inzichtelijk van de pilot met Mobility-Mentoring in Alphen a/d Rijn. Beide onderzoeken laten vergelijkbare resultaten en aanbevelingen zien. De factsheets van de resultaten van Alphen a/d Rijn zijn toegevoegd aan de evaluatienotitie. U vindt de evaluatienotitie in bijlage 5.1.

6. Uitvoering NPG-programma Zorg Nabij

Zorg nabij is een preventief programma gezondheidsbeleid. Het programma is onderdeel van de regionale aanvraag Nationaal programma Groningen (NPG) die onder aanvoering van de provincie in 2019 is ingediend en toegekend. Vanuit dit programma zijn er vier verschillende projecten in vier verschillende gemeenten gestart, allen vanuit hetzelfde thema: positieve gezondheid. In onze gemeente is Zorg Nabij gestart in januari 2020.

Binnen Zorg Nabij wordt Welzijn op recept en Grip&Glans breed ingezet binnen onze gemeente, zodat alle inwoners gebruik kunnen maken van de welzijnscoach en/of deel kunnen nemen aan de cursus Grip&Glans. Verder gaat de Rijksuniversiteit Groningen een nieuwe cursus Grip&Glans ontwerpen, testen en uitvoeren. Deze nieuwe cursus richt zich op de doelgroep inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. En binnen Zorg Nabij wordt verder gewerkt aan de versterking van de samenwerking tussen huisartsen/welzijnscoaches, docenten Grip&Glans, sociale teams, wijkservicepunten, MAC en vrijwilligersorganisaties. Digitale instrumenten zoals platform Wehelpen.nl worden gecombineerd met fysieke plekken waar mensen hun hulpvraag kunnen stellen of aanbieden.

De looptijd van het project is tot en met december 2021. Het projectleiderschap wordt vanuit de gemeente uitgevoerd. Kwartier Zorg en Welzijn heeft de leiding over de uitvoering van de activiteiten.

7. Voortgang Uitvoeringsagenda gezamenlijke inkoop Jeugdhulp

Op 23 juni heeft u een presentatie gehad van het traject van de Uitvoeringsagenda. Daarin is het proces geschetst inclusief de door ons ingebrachte beleidsdoelen en inkoopvoorwaarden. Alle reacties van de gemeenten zijn vertaald in de notitie 'OpGroeien in Groningen'. Deze notitie vormt de basis voor het bestuurlijk traject. In september moet het advies over de inkoop en daarmee de samenwerking op dat vlak tussen de gemeenten klaar zijn. De besluitvorming door de colleges volgt dan in de periode oktober /november.

Norm voor Opdrachtgeverschap

Minister De Jonge heeft onlangs het wetsvoorstel "Beschikbaarheid zorg voor jeugdigen" ingediend. Hierin is de op 10 juni door de ledenraad van de VNG vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap opgenomen. De VNG heeft deze norm opgesteld om namens de gemeenten antwoord te geven op de zorgen van de minister en de Tweede Kamer over de uitvoering van de Jeugdwet.

Als het wetsvoorstel aangenomen wordt, worden gemeenten verplicht om medio 2021 een Regiovisie door de raden te laten vaststellen. In de Regiovisie moet een groot aantal vraagstukken worden uitgewerkt. De hoofdthema's zijn de versterking van de toegang, de analyse van de jeugdhulpvraag, de beschikbaarheid en continuïteit van de jeugdhulp en de verdeling van de jeugdhulpfuncties over de drie lagen van gemeente, regio en bovenregionaal.

Dit nieuwe traject voor de Regiovisie zal afgestemd worden op het gezamenlijke inkooptraject.

8. Verlenging contract Wmo en tarieven 2021

De huidige deelovereenkomst Wmo maatwerkvoorzieningen heeft een looptijd tot eind 2020. In nauwe samenwerking met de zorgaanbieders hebben we de deelovereenkomst verlengd met drie jaar. We hebben hierin een aantal aanscherpingen aangebracht, zoals de toevoeging van een kwaliteitskader en een toets voor nieuwe zorgaanbieders in de toetreding tot de overeenkomst.

Ook hebben we op basis van de Amvb reële prijs nieuwe tarieven voor 2021 vastgesteld. In dat proces - onder begeleiding van bureau HHM - hebben we ook de zorgaanbieders geconsulteerd. Resultaat hiervan is een model voor de opbouw van de tarieven en een voorstel voor jaarlijkse indexatie (mix van OVA, CBS en NZA-kapitaallasten). De nieuwe reële tarieven zijn tevens conform de actuele cao-afspraken.

Voor 2021 verwachten we dat we 140.000 euro aan extra uitgaven hebben ten opzichte van de begroting 2020.

9. Beschermd wonen en Opvang

In 2022 zal begonnen worden met de decentralisatie van Beschermd Wonen (BW). Nu wordt BW nog uitgevoerd door de centrumgemeente maar vanaf 2022 zal dit stapsgewijs in 10 jaar gedecentraliseerd worden. Ter voorbereiding hierop gaat de toegang voor BW in 2021 over naar onze sociale teams. Op dit moment lopen casemanagers vanuit Midden-Groningen stage bij de toegang van de centrumgemeente. Een belangrijk doel van BW is het voorkomen van uithuisplaatsingen en het verbeteren van de uitstroom mogelijkheden, een goede verbinding met het lokale sociale teams is daarvoor noodzakelijk.

10. Cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd

Op 9 juni 2020 heeft onderzoeksbureau Zorgfocuz de definitieve rapportages van de cliëntervaringsonderzoeken Wmo en Jeugd naar de gemeente verzonden. U vindt deze rapportages in bijlagen 10.1 t/m 10.4.

In de cliëntervaringsonderzoeken worden inwoners van gemeente Midden-Groningen bevestigd die in 2019 gebruik hebben gemaakt van een voorziening vanuit de Wmo of de Jeugdwet. Het onderzoek richt zich onder andere op de toegang, kwaliteit en het resultaat van de ontvangen ondersteuning. Door het uitvoeren van de cliëntervaringsonderzoeken voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichting.

De resultaten laten zien dat de inwoners over het algemeen tevreden over de ontvangen hulp en de toegang naar de hulp. Inwoners met een Wmo voorziening geven gemiddeld een score van 8.2 met betrekking tot de ontvangen hulp. Het gemiddelde op het onderzoek Jeugd ligt voor de jeugdigen op een 7.6 en voor de ouders van de jeugdigen op een 7.8. Inwoners vinden vooral dat er goed naar hen geluisterd wordt, meegedacht wordt en dat zij tevreden zijn over de geboden ondersteuning. Verbeterpunten liggen onder andere op het gebied van afhandelingssnelheid, het nakomen van afspraken en terugkoppeling geven na contactmomenten.

In augustus is er overleg geweest met Zorgfocuz om te kijken op welke manier het onderzoek verbeterd kan worden. Naar aanleiding hiervan hebben we afspraken gemaakt die hopelijk bijdragen aan het verhogen van de respons en daarnaast worden er diepte-interviews afgenomen. Op deze manier kunnen we aanvullende informatie achterhalen.

De rapportages Wmo en Jeugd zijn gedeeld met team Sociaal Beleid, teamleiders Sociale Teams en Sociale Uitvoering Backoffice, Interne Controle en de Adviesraad Sociaal Domein. Verbeterpunten worden besproken met betrokkenen en indien nodig meegenomen in de doorontwikkeling sociale teams.

Ontwikkelingen buiten onze invloedssfeer

Hieronder schetsen wij een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor de uitvoering van de jeugdhulp en onze gemeentelijke financiën, maar waarop wij geen (directe) invloed op hebben.

11. Ontwikkelingen Gecertificeerde Instellingen

Met het verhogen van de tarieven voor Gecertificeerde Instellingen (GI's) per 1 januari 2020 is de opdracht neergelegd om afspraken te maken tussen gemeenten en Gecertificeerde Instellingen om te komen tot een verbetering van de samenwerking onderling.

Door Jeugdbescherming Noord is - mede aan de hand van de aandachtspunten die gemeenten hebben gecommuniceerd - een Plan van Aanpak opgesteld. JB Noord en gemeenten haken WSG en Leger des Heils aan op het plan, om zoveel mogelijk samen op te trekken.

Lokaal hebben we elk kwartaal overleg met de (regio)managers van de drie GI over de stand van zaken en ervaren knelpunten. De werkafspraken die met JB Noord zijn gemaakt, zijn ook vastgelegd voor WSG en Leger des Heils. Met JB Noord wordt sinds begin dit jaar overleg gevoerd over opvallende casuïstiek, om knelpunten in het proces op te sporen en met elkaar te kijken naar de beste oplossing voor een kind. Via Ketenbreed leren wordt casuïstiek vanuit Midden-Groningen en JB Noord onderzocht, waarbij we met elkaar willen leren en zo het gedwongen kader zoveel mogelijk te voorkomen.

12. Ontwikkelingen Elker

De inkoop Jeugdhulp Plus is vanaf 2019 aanbesteed in samenwerking met de regio Drenthe. Naar aanleiding van de aanbesteding is een financieel onderzoek uitgevoerd door EY vanwege toenemende financiële vraagstukken bij Elker. De bestuurders hebben in september 2019 afgesproken dat de regio's Drenthe (JHRD) en Groningen (RIGG) bijdragen in de exploitatie 2019-2020 van Elker op basis van een transformatieplan Jeugdhulp Plus naar kleinschalige voorzieningen; de zg. packagedeal. Elker geeft aan zich verder onder meer bezig te houden met de vastgoedproblematiek en wil daarvoor een meerjarenafpraak voor 2020 - 2022 met de gemeenten maken.

Het plan van Elker geeft voldoende visie en richting aan de doorontwikkeling van Jeugdhulp Plus. Tegelijkertijd zijn er nog wel veel onduidelijkheden en vragen die in de komende periode verheldering verdienen. De beantwoording van de vragen krijgt onder meer plek in een nog op te stellen businesscase. We verwachten dat het traject de komende maanden kan worden afgerond met tussenliggende besluitmomenten.

13. Ontwikkelingen Veilig Thuis Groningen (VTG)

Met ingang van 2019 is de Wet meldcode aangescherpt. Als resultaat hiervan kwamen er meer meldingen binnen bij Veilig Thuis Groningen (VTG) en als gevolg daarvan ontstonden er wachtlijsten voor triage en onderzoeken. Er zijn door de Groninger Gemeenten extra maatregelen genomen en extra financiële middelen beschikbaar gesteld. Tot op heden heeft dit nog niet tot het gewenste resultaat geleid. Op dit moment zijn de wachtlijsten nog niet opgelost. Daarnaast zijn er ook enkele zorgpunten omtrent de samenwerking tussen de sociale teams en VTG. In de komende periode gaan we met de andere gemeenten en VTG afspraken maken hoe we de samenwerking kunnen verbeteren.

14. Actieprogramma Geweld Hoort Nergens Thuis

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit die

verantwoordelijkheid wordt deelgenomen aan het landelijk actieprogramma Geweld Hoort Nergens thuis (GHNT) en hebben we voor de regio Groningen samen met alle Groninger gemeenten en de belangrijkste ketenpartners nu een eigen actieprogramma opgesteld. In dit programma staan acties benoemd die zullen leiden tot een multidisciplinaire en systeemgerichte ketensamenwerking. Als Groninger gemeenten hebben we de ambitie om daarmee huiselijk geweld terug te dringen, de schade van het geweld te beperken en de cirkel van geweld te doorbreken.

Daarnaast is er aan de hand van het landelijk programma GHNT een aanvulling op de huidige regiovisie Vaailig Thoes opgesteld. Op 23 juni 2020 is het actieprogramma Geweld Hoort Nergens Thuis en de daarin opgenomen herziene regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling door het college vastgesteld. U vindt het Actieprogramma in bijlage 14.1.

Voor de uitvoering van het actieprogramma zijn geen extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld, dus de implementatie zal vanuit de bestaande reguliere middelen moeten gebeuren. Niet alle acties zullen geld kosten; soms gaat het ook om het anders organiseren van de huidige inzet. In het uitvoeringsplan worden de eventuele extra kosten inzichtelijk gemaakt en er wordt met uitvoeringsorganisaties overlegd of zij vanuit hun eigen scholingsbudget middelen beschikbaar kunnen stellen voor de deskundigheidsbevordering van eigen medewerkers. Voor specifieke grotere projecten kan gebruik gemaakt worden van eventuele projectgelden vanuit de landelijke projectenpool Geweld hoort nergens thuis. Lokaal hebben wij een budget beschikbaar van 20.000 euro voor de uitrol van activiteiten in het kader van Meer kinderen meer veilig.

Financiële paragraaf

In deze brief hebben wij u uitgebreid geïnformeerd over een aantal nieuwe financiële ontwikkelingen in het sociaal domein. Hier vatten we deze ontwikkelingen nog een keer kort samen:

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van junibrief		Junibrief	Actualisatie september 2020	Huidig verschil
Jeugdhulp	Tariefverhoging GI's	200.000	0	200.000
	Kosten spoed voor jeugd	50.000	0	50.000
	Prijs- en looncompensatie tarieven jeugd	-	550.000	550.000
	Compensatieregeling Coronacrisis	-	(1.	-
	Daling indicaties en declaraties	-	(2.	-
	Subtotaal	250.000	550.000	800.000
WMO	Toename HH door abonnementstarief *	750.000	350.000	1.100.000
	Daling indicaties en declaraties	-	pm	0
	Prognose positief saldo Beschermd wonen	-	-528.000	-528.000
	Subtotaal	750.000	-178.000	572.000
Totaal negatief effect		1.000.000	372.000	1.372.000

1) 300.000 tot 600.000

2) -300.000 tot -600.000

* bedrag bij de Junibrief bevat extra indicaties en verhoging tarieven 2020; bedrag bij de actuele stand bevat alleen extra indicaties.

Wij zien met deze ontwikkelingen de uitgaven in het sociaal domein oplopen met totaal € 1.372.000 euro. Daarbij tekenen wij aan dat er een aantal onzekerheden zijn die deze prognose positief dan wel verder negatief kunnen beïnvloeden. Bij de Najaarsnota bieden wij u een volledig overzicht van de financiële situatie sociaal domein.

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Gemeentesecretaris